

Synpunkter på förslag till detaljplan "Entre Bagarmossen"

Diarienummer 2020-05104

Nyligen har vi boende på Oscar I Minne, Fogdevägen 21-25, tagit del av utbyggnadsplanerna och det finns för vår del starka skäl att ifrågasätta de delar av planen som har beteckningarna A och B. Vi som bor på Oscars Minne blir omringade av gigantiska femvåningshus varav det vid Fogdevägen blir mest påträngande. Båda husen berövar oss viktiga skogsbarriärer mot gata och tunnelbana.

Som pensionärer i 70-100-årsåldern är vi beroende av den allra närmaste miljön för promenader och avkoppling och om vi inte klarar att ta oss ut är vi glada över att bara njuta av det gröna genom våra fönster.

Vi listar några starka skäl för att värna miljön runt Oscars Minne.

1. Naturmiljön

I den ekologiska utredning som åtföljer förslaget till detaljplan framgår det att den "utan jämförelse största påverkan på skyddsvärda träd klass 1-2 sker inom område A men även B har flera träd med högt skyddsvärde". Dessa träd är ekologiskt känsliga och har stor betydelse för den biologiska mångfalden. Åldern på tallarna är 100- 300 år. Där finns den rödlistade taltickan och bohål för rödlistade fåglar. Här bor också fladdermöss och under våra tegelpannor bor de hotade tornseglarna. De båda skogsområdena bedöms ha högt och påtagligt naturvärde och uppfyller kriterier för Natura 2000.

2. Kulturhistoria/Kulturmiljö

Kvarteret Ålderspresidenten och Oscars Minne har också ett stort kulturhistoriskt värde. I förslaget till detaljplan står det att anläggningen och dess verksamhet alltid (dvs sedan 1952) utgjort en "ö" i stadsbilden. Vidare står det att kulturmiljön har hög läsbarhet och hög känslighet för förändringar. Huset och tomten är grönklassade enligt Stadsmuseets definition.

Sådana uttalanden till trots landar detaljplanen i ett förslag där vår rektangulära tomt på två sidor omges av två femvåningshus varav det mot Fogdevägen är särskilt påträngande och brutalt.

Oscars Minne byggdes 1952 efter att den ursprungliga byggnaden på Björngårdsgatan blivit inlöst på grund av exploateringen av Södra stationsområdet. Huset betraktades som skyddsvärt och bevarades till en avsevärd kostnad. För inlösensumman förvärvades tomten i Bagarmossen. Som arkitekt och byggherre anlätades två av den tidens mest kända; Ernst Grönwall och Olle Engkvist. Grönwall har ritat många hus i Stockholm och är kanske mest

känd för Maximteatern och biograferna Viktoria, Draken och Esplanad. Olle Engkvist var en legendarisk byggherre med sociala ambitioner. Han hade gått den långa vägen och börjat som murarlärling. Han hade nära band till både arbetarrörelse och näringsliv. Han låg bakom olika kollektivhus som Elvinggård och Nockeby familjehotell men också radhusen på Ålstensvägen, de så kallade Per-Albin-husen. Han initierade även stjärnhusen och terasshusen i Gröndal som numera är K-märkta. Per-Albin-husen är blåmärkta. Engkvists visioner stannade inte vid det funktionella. Han ville skapa människovänliga miljöer med rik tillgång till grönska, konst och kultur. I Oscars Minne kan man med fog säga att dessa visioner sammanfaller. År 2020 genomfördes en välbehövlig renovering och samtidigt uppfördes en tillbyggnad som skapade nödvändigt underlag för fortsatt verksamhet. Arkitekt var Ulf Nelson och byggnaden harmonierar väl med det ursprungliga huset.

3. Unik social verksamhet sedan 150 år

Drottning Josefina var varmt troende och den första drottning som inte tvingades konvertera. Hon tog sin tro på allvar och hade egen socialbyrå på slottet där fattiga kunde söka hjälp. En annan idé som hon realiserade var ett ålderdomshem för mindre bemedlade kvinnor. Den idén lever nu vidare i modern form på Oscars Minne i Bagarmossen. Verksamheten i den kungliga stiftelsen har naturligtvis förändrats men det är fortfarande katolska systrar som står för skötsel av hushåll, trädgård och omvårdnad av de äldre kvinnorna. Här blandas tradition och förnyelse.

Alla boende, systrarna och övrig personal är starkt oroade över vad som i värsta fall kan drabba verksamheten.

Huset längs Fogdevägen är värsta scenariot. Vare sig det är fem eller tre våningar högt skövlas all värdefull natur längs vår tomt. Eftersom en av våra nuvarande utfarter kommer att blockeras får vi en avsevärt försämrad trafiksituation på gården. Tunga fordon för leveranser och sophämtning samt ambulanser, färdtjänst, taxi och privatbilar måste vända på en liten yta där vi boende också behöver ta oss fram med kryckor, käppar, rollatorer och permobiler.

Huset längs tunnelbanan är också påträngande. Naturbarriären försvinner och gång- och cykelvägen som vi boende använder blir bilväg för trafik till och från det hus som ska bli lägenheter för äldre. Vi sympatiserar självklart med lägenheter för äldre men önskar dem ett bättre läge än ett par meter från tunnelbanan.

Sammanfattningsvis bör natur, byggnader och verksamhet få fortsätta att utgöra en sammanhållen enhet och även framgent få vara den ö i stadsbilden som utredarna själva benämner denna oersättliga oas.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kjerstin Larsson', written in a cursive style.

Kjerstin Larsson

Boende på Oscars Minne